

Yêu công việc mình làm

ISSN: 2734-9195 14:30 27/06/2025

Người tu học Phật pháp, chăm thực hành, học kinh, sống đúng pháp... rồi cũng sẽ có ngày giác ngộ. Nhưng lúc ấy, họ bận làm việc đến mức chẳng còn bận tâm nhận ra điều đó nữa.

Tôi thường tự hỏi: “Tại sao mình lại làm những việc này?”. Ít nhất hai chục lần mỗi ngày, câu hỏi ấy vang lên trong tôi khi đang làm việc nơi trang trại tự cung tự cấp của mình.

Khi mới bắt đầu, tôi có đủ mọi lý do: muốn giảm dấu chân carbon bằng cách tự trồng rau sạch, muốn ăn thực phẩm hữu cơ tốt cho sức khỏe, muốn sống hài hòa với đất trời. Những lý do ấy giờ vẫn còn đó, nhưng chúng không còn chiếm nhiều chỗ trong tâm trí tôi như trước.

Giờ đây, khi cúi gập người nhổ cỏ ngoài vườn, tôi chợt nhớ đến câu đùa: người làm vườn sẵn sàng mất sáu tháng và cả trăm đô la để trồng mớ rau có thể mua ngoài chợ với giá... một đô.

Khi trời nắng 30 độ và oi ả, tôi mồ hôi nhễ nhại, dính đầy mùn cưa khi đang dựng chuồng gà mới, tôi lại nghĩ: “Hay là ra siêu thị mua trứng gà thả vườn cho

xong?”.

Khi bước vào nhà với mùi phân thỏ (hai ký lô mới rải xong ngoài vườn), tôi thoáng nghĩ: “Có bao nhiêu việc mình có thể làm mà không dính đến... phân!”.

Tóm lại, động lực là thứ rất mong manh. Lý tưởng dễ vỡ. Và những giấc mơ đẹp thường không trụ vững sau va chạm đầu tiên với thực tại. Nếu muốn gắn bó với công việc này lâu hơn vài ngày hay vài tuần, ắt hẳn phải có điều gì đó khác tiếp thêm sức mạnh cho ta.

Với tôi, lý do sâu xa khiến tôi tiếp tục gắn bó với những công việc vất vả ở nông trại, từ nhổ cỏ, chăm sóc vật nuôi đến quản lý nhà kính là vì tôi thực sự yêu thích việc ấy. Tôi thấy vui khi làm việc.

Điều đó không có nghĩa là tôi thích từng phút giây. Có những lúc thật sự không dễ chịu chút nào. Nhưng tôi thấy mãn nguyện khi làm việc ngoài trời trong thời tiết không thuận lợi. Tôi thấy ấm lòng khi mang thức ăn ra và được các con vật hồ hởi đón chào. Và tôi cảm thấy sự bình an thăm sâu mỗi lần nhìn những mầm non nhô lên khỏi mặt đất.

Qua thời gian, tôi nghiệm ra: để làm nông một cách bền bỉ, tôi không thể quá mãi mê với những mục tiêu phụ hay những câu chuyện bên lề. Tôi cần buông bỏ những viễn cảnh đẹp để về mùa thu hoạch bội thu, các buổi tham quan vườn tược, hay hình ảnh quây quần bên mâm cơm với bạn bè. Mục đích và động lực của công việc, rốt cùng, phải chính là bản thân công việc đó.

Hình minh họa tạo bởi AI

Khu vườn trở nên quá sức khi tôi nghĩ về tất cả việc phải làm cho đến vụ thu hoạch. Dụng cụ trồng gà trở nên bất khả thi nếu tôi cứ nghĩ đến những phần việc còn dang dở. Nhưng khi tôi quay lại yêu từng bước nhỏ, như nhổ cỏ một luống vườn hay vặn từng chiếc đinh vít, hành trình ấy bỗng trở nên nhẹ nhàng và sống động.

Tôi không còn nhìn công việc như gánh nặng cần hoàn thành, mà thay vào đó là niềm vui trong từng việc đã làm và cảm hứng để tiếp tục bước đi.

Trong Phật giáo, ta thường nghe dạy rằng: không có mục tiêu nào để đạt tới. Bát-nhã Tâm Kinh nói rằng: “vô trí diệc vô đắc”, không trí cũng không có gì để đắc. Câu này không dễ hiểu, nhất là khi kinh điển lại đầy những điều ta cần chứng ngộ: phải thành tựu giác ngộ, phải độ hết thấy chúng sinh, phải thanh tịnh hóa tâm, phải học lòng từ bi và xả ly đối với muôn loài... Bao nhiêu việc, mà thời gian thì ngắn ngủi!

Chỉ cần nghĩ về điều ấy quá lâu, cũng đủ khiến người ta chán nản và kiệt sức. Nhưng rồi, khi tôi tiếp tục công việc ngoài vườn, nhổ cỏ, gieo hạt, chăm cây, tôi chợt hiểu ra: có lẽ, đôi khi tâm hồn chúng ta cần được “đè bẹp” một chút.

Có lẽ, kinh điển đưa ra những mục tiêu vĩ đại và khó thể đạt được, để rồi ta học cách... bớt bận tâm đến việc đạt được chúng.

Khi ta chấp nhận rằng giác ngộ có thể không đến trong kiếp này, ta có thể nhìn thẳng vào khổ đau của thế gian và hiểu rằng, không thể xóa sạch mọi nỗi khổ trên đời. Một cảm giác nhẹ nhõm bắt đầu sinh khởi.

Ta buông bỏ xiềng xích của kỳ vọng và hành trì Phật pháp chỉ vì chính sự hành trì ấy. Giống như người nông dân chăm gà mà chẳng nghĩ gì đến trứng, ta tụng kinh, đảnh lễ, tọa thiền, không nghĩ gì đến giác ngộ, không mong gì cho chúng sinh khác.

Mục đích của việc làm, chính là việc làm.

Trớ trêu thay, khi ta yêu công việc một cách vô điều kiện, không vì động cơ nào khác, thì những mục tiêu lớn lao lại có thể được thành tựu. Người làm vườn biết chuẩn bị đất, nhổ cỏ, chăm cây... rồi cũng sẽ có một mùa bội thu.

Người tu học Phật pháp, chăm thực hành, học kinh, sống đúng pháp... rồi cũng sẽ có ngày giác ngộ. Nhưng lúc ấy, họ bận làm việc đến mức chẳng còn bận tâm nhận ra điều đó nữa.

Nam mô A Di Đà Phật.

Tác giả: **Sensei Alex Kakuyo**/Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**
Nguồn: **buddhistdoor.net**